

BEST PRACTICE: 1 TO IMPART VALUES EDUCATION THROUGH AWARENESS CAMPAIGNS

- **Introduction:**

India is an agricultural country and agriculture is a backbone of Indian economy. More than 60% people depend on agriculture as a livelihood. Hence real India lives in villages so unless villages not develop with basic things, India may not progress in future. Therefore, Prime Minister declares “Clean India Mission” in 2014. Cleanliness is a key to success. If India wants to shine at international level, it is mandatory to make an impressive image of our country which will create a global impact.

The current scenario of villages of our country in context to cleanliness is really drastic. While talking about Maharashtra State only, 1 crore 25 lacs 44 thousands 797 families are living at rural level. Lot of schemes, missions and efforts of government have created better awareness as result of which 59 percent of rural families have adopted toilets. It is important to change the mentality of people because many villages never use toilets even if it is constructed at individual level. Hence, toilet unit of cleanliness is a need of hour.

- **Objective**

- ✓ To carry forward the philosophy of national leader to the society and try to clear the discrimination found in society based on sex, cast, religion language etc.
- ✓ To Maintain Cleanliness and Hygiene.
- ✓ To improve health benefits.
- ✓ To support villages and Government policies.
- ✓ To aware the students and society as well through campaigning

- **Context**

Wardha is a place blessed by Mahatma Gandhi and Vinoba Bhave as their working places were Sevagram and Pavnar Ashrams which are the sister villages to wardha. This is place from where the revolution independence was ignited.

Mahatma Gandhi as a father of the nation, well-known not just in India but in the whole world for his non-violent fight for India's freedom is put to question on the relevance of his teachings in today's world. Things sure have undergone tremendous changes since independence but his teachings are still taught in schools and colleges to incur good morality amid the future of the nation. Gandhism is a way of living with simplicity and non-violence, self independence, clean India are the teachings of Gandhiji. The clean India movement is one such good teaching that should be emphasized for good. Changes are necessary for the betterment of a developing nation. So keeping in mind same we try to propagate the values educations through awareness campaigning to the bottom of society.

- **Practice:**

Sr. No.	Date	Organizing unit/ agency/ collaborating agency	Name of the activity	Number of student beneficiaries
1	01-07/07/2021	Forest Department Govt. Of Maharashtra	Mass Plantation Drive	97
2	01-06/08/2021	Department of Home Economics	Breast feeding Week	165
3	08/08/2021	Department of Social Work	Ahilyabai Holkar Death anniversary	157
4	01-07/09/2021	Department of Home Economics	National Nutrition Week	133
5	12/09/2021	Local NGO	Plantation	135
6	17/09/2021	Department of Social work	Awareness regarding Dengue and Malaria	184
7	22/9/2021	Department of social Work	Awareness regarding “ Sukanya Bhagshri “ Scheme	52
8	31/10/2021	All Departments	National Integrity Day	342
9	2/11/2021	Department of Social work in Association with Nalwadi Grampanchayat	Plastic Eradication Campaign	58
10	26/11/2021	Department of Political Science	Constitution Day	348
11	01/12/2021	Department of Social Work	AIDS Day	354
12	10/12/2021	Department of Political Science and Department of Social Work	International Human Right Day	248
13	12/12/2021	Department of Social Work	Scrub Typhus Fever Awareness	57
14	20/12/2021	Sant Gadgebaba death Anniversary	Department of social	167

			work	
15	28/12/2021	Rubella Vaccination	Women Development Cell	66
16	12/01/2022	Birth anniversary of Swami Vivekanand : National Youth day and Rajmata Jijau Birth anniversary	Department of Social Work and Department o biotechnology	184
17	03/01/2022	Krantijyoti Savitribai fule birth anniversary	Department of Social work	95
18	08/03/2022	Women Development Cell	Global Women Day	263
19	14/03/2022	Women Development Cell	Women Rights: Legal guidance	364
20	14/04/2022	Dr. Babasaheb Ambedkar Jayanti	All Departments	367

- **Success of Evidence:**

Cleanliness Drive

National Nutrition Week

Awareness Camp On Dengue

Awareness on Leprosy

Awareness on Malaria

Propa

Savitribai Phule Birth anniversary

विदर्भ संदेश

विक्रम खडसे-मुख्य संपादक, आशिष मेश्राम-सहसंपादक

बातमी व जाहिराती साठी संपर्क करा-९५२२७९६६४०

<https://vidarbhasandesh.in> दि.२५/०९/२०२२ :

जि.प.शाळा आलोडी (वर्धा) येथे पोषण आहार सप्ताह व चित्रकला स्पर्धेचे आयोजन

विदर्भ संदेश वृत्त/इंद्रप्रस्थ न्यू
आर्ट्स कॉमर्स अँड सायन्स
कॉलेज (वर्धा) येथील
समाजकार्य विभाग मास्टर
ऑफ सोशल वर्क (MSW)च्या
विद्यार्थ्यांकडून जिल्हा परिषद
प्राथमिक शाळा,आलोडी येथे
पोषण आहार सप्ताह व
चित्रकला स्पर्धेचे आयोजन
करण्यात आले होते . प्राध्यापक
आशिष ढगे सर यांच्या
मार्गदर्शनाखाली हा कार्यक्रम
घेण्यात आला . कार्यक्रमाच्या
अध्यक्षा सौ.निता गावंडे मॅडम .
प्रमुख पाहुणे म्हणून अंगणवाडी
सेविका सौ.बेबीताई मुते यांची

उपस्थिती होती. कार्यक्रमाचे
सूत्रसंचालन कु.योगिनी घोडे
यांनी केले. कार्यक्रमाचे
प्रस्ताविक भाषण कु.सुनिल
चिंचोळकर यांनी करून पोषण
आहाराचे महत्व आपल्या
जीवनात किती आहे. याची
माहिती प्रस्तावनेच्या
माध्यमातून विद्यार्थ्यांना पटवून
दिली. सोबतच शाळेमध्ये
चित्रकला स्पर्धेचे सुद्धा
आयोजन करण्यात आले
होते.त्यावेळी शाळेतील सर्व
विद्यार्थ्यांनी स्पर्धेमध्ये भाग
घेऊन उत्कृष्ट अशा प्रकारची
चित्रे काढण्यात

आली.कार्यक्रमाच्या शेवटी
प्रणय येवले यांनी
आभारप्रदर्शन करून
कार्यक्रमाची सांगता करण्यात
आली. यावेळी समाजकार्य
विभागाचे विद्यार्थी मयूर गजाम,
सौरभ खोडे, राणी गोरले, योगेश
रावडे, शिवानी गिरडे, विनोद
पचारे, गोकुल काळे, प्रणाली
कांबळे, तनया बोडे, प्रज्वल
ऊईके, साक्षीगंधा वाटकर,
देवका ढवळे, रविंद्र दाभेकर ,
पायल मुरार, पूर्वा कोकाने ,
रुतिका गंधे आदि विद्यार्थ्यांची
प्रमुख उपस्थिती होती.

समाजकार्य विभागाच्या वतीने शिक्षक दिवस साजरा

वर्धा - न्यू आर्ट्स, कॉमर्स अँड सायन्स कॉलेज वर्धा येथील समाजकार्य विभागाच्या वतीने शिक्षक दिवस साजरा करण्यात आला. यावेळी मंचावर कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म्हणून समाजकार्य विभागाचे प्राध्यापक डॉ. निशांत चिकाटे, प्रमुख वक्ता व प्रमुख पाहुणे म्हणून प्रा. आशिष ढगे, प्रा. धनश्री वाघ, प्रा. संदिप गिरडे यांची उपस्थिति होती. शिक्षक दिवसाचे औचित्य साधत डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन यांच्या प्रतिमेचे पूजन करून कार्यक्रमाची सुरुवात करण्यात आली. यावेळी आदर्श शिक्षक कसा असावा आणि जीवनाचा प्रवास करतांना शिक्षकाची भूमिका व महत्व किती महत्वाची असते याचे सविस्तर मार्गदर्शन करत शिक्षक दिवसाच्या निमित्ताने कार्यक्रमाचे प्रमुख वक्ते प्रा. आशिष ढगे यांनी आपले मत विद्यार्थ्यां समोर व्यक्त केले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन समाजकार्य विभागाच्या प्रथम वर्षाची विद्यार्थिनी प्रणाली वासेकर व आभार प्रदर्शन वृषभ फरकुंडे यांनी केले. कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी समाजकार्य विभागाच्या प्रथम व द्वितीय वर्षाच्या विद्यार्थ्यांनी परिश्रम घेत कार्यक्रम यशस्वी केला.

देशोन्नती

समाजकार्य विभाग विद्यार्थ्यांद्वारे एचआयव्ही एड्स रोगाची मोफत चाचणी शिबिराचे आयोजन

देशोन्नती वृत्तसंकलन...

वर्धा ॥ एचआयव्ही एड्सचा सनाह निमित्त न्यू आर्ट्स कॉलेज अँड सायन्स कॉलेज (एमएसडब्ल्यू) मग १ र्थे विद्यार्थ्यांनी क्षेत्रकार्याच्या वतीने आयोजित सातोड्या येथे एचआयव्ही एड्स मोफत चाचणी शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी आयोजक मार्गदर्शन

करण्यासाठी विषयी सेवा प्राध्यापक संविद्य तबा विलाह न्यायव्यवस्था विवेक देवानुसंधांनी करणव्याची मालिती दिती . त्या सोबतच एचआयव्ही एड्स कसा होतो. व जाबार लवकरात लवकर उपचार करून डॉक्टराचा सल्ला घेऊन औषध उपचार कसा घेतला पाहिजे. त्या सोबतच गोरुर मोतेमुळे पुढच्या पिढीला एचआयव्ही एड्स होऊ

नो, वाढत मार्गदर्शन केले. यामध्ये उपस्थित नोबल प्रिथप संघा, रिंक वरकर प्रवृत्तय वर्धा जिला सेवाग्राम समुपदेशक ज्या बांगडे, रिंक वरकर जगणा कुकडे, , रिटिक रिसेरच परसन सुचिता बोमटे उपस्थित होते. वरवेदी विद्यार्थ्यांना वरवेदीमाषिषयी मार्गदर्शन प्राध्यापक आशिष डगे यांनी केले .वर्धाकामाचे संचालन सखी वरकर तिने केले. यावेळी मयूर गजाम, साक्षीगंधा वाटकर, सुनिल चिंचोळकर, सौरभ खोडे, प्रणय येवले, योगेश रावळे, शिवानी गिरडे, विनोद पचारे, गोकुल काळे, प्रणाली कांबळे, तनया बोंडे, प्रमल ऊईके, देवका ढवळे, रविंद्र दाभेकर, पायल मुरार, पूर्वा कोकाने, रुतिका गंधे, लवकुश उमप आदी विद्यार्थ्यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

Department of
No. 12, 2022 Page No. 1
www.vidarbhasandesh.in

विदर्भ संदेश

विक्रम खडसे-मुख्य संपादक, आशिष मेश्राम-सहसंपादक

बातमी व जाहिराती साठी संपर्क करा-९५२१७९६६४०

<https://vidarbhasandesh.in> ०२/१०/२०२२ :

व्यसनमुक्ती काळाची गरज विषयावर पथनाट्याचे सादरीकरण.

विदर्भ संदेश वृत्त/इंद्रप्रस्थ न्यू आर्ट्स कॉलेज अँड सायन्स कॉलेज वर्धा येथील समाजकार्य विभागाच्या वतीने व्यसनमुक्ती काळाची गरज या विषयावर पथनाट्य दिनांक ३०/०९/२०२२ शुक्रवार रोजी क्षेत्रकार्य ग्रामपंचायत आलोडी परिसरात करण्यात आले समाजकार्य विभागाचे प्राध्यापक आशिष

हे पथनाट्य करण्यात आले. व्यसनमुक्ती काळाची गरज या विषयाद्वारे नागरिकांना तसेच युवा पिढीला व्यसनमुक्ती जनजागृती करणे हा या पथनाट्याचा मुख्य उद्देश होता सादरीकरण करण्यासाठी समाजकार्य विभागाचे विद्यार्थी मयूर गजाम, साक्षीगंधा वाटकर, सुनिल चिंचोळकर, सौरभ खोडे, प्रणय

येवले, योगेश रावळे, शिवानी गिरडे, विनोद पचारे, गोकुल काळे, प्रणाली कांबळे, तनया बोंडे, प्रज्वल ऊईके, देवका ढवळे, रविंद्र दाभेकर, पायल मुरार, पूर्वा कोकाने, रुतिका गंधे, लवकुश उमप आदि विद्यार्थ्यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

व्यसनमुक्ती काळाची गरज विषयावर पथनाट्याचे सादरीकरण

गरज या विषयावर पथनाट्य दिनांक ३० /०९/२०२२ रोजी क्षेत्रकार्य ग्रामपंचायत आलोडी परिसरात करण्यात आले समाजकार्य विभागाचे प्राध्यापक आशिष डगे सर यांच्या मार्गदर्शनाखाली हे पथनाट्य करण्यात आले. व्यसनमुक्ती काळाची गरज या विषयाद्वारे नागरिकांना तसेच युवा पिढीला व्यसनमुक्ती जनजागृती करणे हा या पथनाट्याचा मुख्य उद्देश होता पथनाट्य सादरीकरण करण्यासाठी समाजकार्य विभागाचे विद्यार्थी मयूर गजाम, साक्षीगंधा वाटकर, सुनिल चिंचोळकर, सौरभ खोडे, प्रणय येवले, योगेश रावळे, शिवानी गिरडे, विनोद पचारे, गोकुल काळे, प्रणाली कांबळे, तनया बोंडे, प्रज्वल ऊईके, देवका ढवळे, रविंद्र दाभेकर, पायल मुरार, पूर्वा कोकाने, रुतिका गंधे, लवकुश उमप आदि विद्यार्थ्यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

वर्धा : इंद्रप्रस्थ न्यू आर्ट्स कॉलेज अँड सायन्स कॉलेज वर्धा येथील मास्टर ऑफ सोशल वर्क (शरें) सामाजिक न्याय विभागाच्या वतीने व्यसनमुक्ती काळाची

S.S. Patil
IQAC Co-ordinator
New Arts, Commerce & Science
College, WARDHA

PRINCIPAL
Indira Park Arts, Commerce
& Science College, WARDHA

Best Practice

NURTURING ENVIRONMENTAL CONSCIOUSNESS AMONG THE STUDENTS

Environment is an external medium where living creatures and inanimate live together and interact with each other. In order to maintain lives of people it is necessary to meet their needs as a continuously from their live environment. Human interaction with environment began since being humanity and in parallel to the human population increasing, it is increase rapidly today. Rapid population growth, industrialization and technological advances all together that make up environment natural resources in consumption increased rapidly. Natural resources which consume as an unconscious and consumption of natural environment as an excessive cause destruction and contamination of environment. The basic purpose of this consciousness of the people is to get benefit from environment without any damage to the environment.

Objectives

- To conserve the nature of our living places that we share with other living bodies in our surrounding and bio-diversity in regard to the environmental awareness and to fulfill their own requirements.
- To create environmental awareness, everyone must be sensitive to global and local environmental issues and should fulfill their duties and obligations.

- To focus the people's attention towards the importance of conservation of the nature, environment.
- To implement more services to preserve the nature and environment.
- To discuss and find out the solutions on the issues related to conservation of nature and environment.

- *Context*

The topic of environmental awareness starting from the smallest unit of society like family to the whole community including, educators, local governments and citizens, in short every member of society and people of all ages are responsible to protect the environment. The way we can protect our environment and natural resources is by providing information and by making sense of an individual to its responsibility and awareness regarding environment issues. Environmental awareness requires the efforts of people to hear the people around and make the sense of individual's responsibility. By keeping in mind that environment is not our legacy it will be transferred to the next generation. So to keep the sustainability of the environment it is important to raise the awareness of individuals to protect the environment from all hazards activities. Considering that everything starts from the individual and the society should be made aware by raising the awareness of individuals. At this point the awareness of younger especially upper classes student of university is very important, as after graduation they will start professional activities in their related fields and those information will help them

to make the environment sustainable. Nature is our national treasure, which not only helps in maintaining the ecological balance but is also beneficial from economic, recreational and aesthetic points of view. There was a time when human interference was minimum the number of wild animals was quite high and there was no problem of their protection or conservation. But, with the expansion of agriculture, settlement, industrial and other developmental activities and mainly due to greed of man, the number of wild animals gradually became lesser and lesser. With the result that several species of animals have become extinct and several, others are on the verge of being so. Population growth, expansion of agriculture and livestock raising building of cities and roads, and pollution are among the many pressures on the natural habitat of wildlife. Along with illegal hunting, habitat reduction and its degradation has threatened the bio-diversity of the regions where these are rampant.

Practice

Sr. No.	Event	Date
1	Mass Plantation drive	01-07 July 2018
2	World Population Day	11 July 2018
3	World Tiger Day	29 July 2018
4	World River Day	28 September 2018
5	Wildlife Week	01-07 October 2018
6	World Nature Day	03 October 2018

7	World Wildlife Day	06 October 2018
8	World Birds Day	12 November 2018
9	World Energy Conservation Day	14 November 2018
10	World Forest Day	21 March 2019
11	World Water & Sanitation Day	22 March 2019
12	World Resources Day	23 March 2019
13	World Atmosphere Day	10 April 2019
14	Earth Day	22 April 2019
15	World Migratory Bird Day	08 May 2019
16	World Biodiversity Day	22 May 2019
17	World Environment Day	05 June 2019

Evidences of Success:

Water and Energy Conservation oath

Mahila Vikas Sanstha's
**INDRAPRASTHA NEW ARTS
COMMERCE & SCIENCE
COLLEGE,** AT POST MALWADI, DIST. WARDHA (M.S.)
Accredited 'B' by NAAC

Approved by government
of Maharashtra

Affiliated to Rashtrasant Tukadoji
Maharaj Nagpur University, Nagpur

Recognised by U.G.C New Delhi
under section 2 (f) & 12 (b) of
UGC act 1956

Global Tiger's Day Celebration

World Environment Day Celebration

Wildlife Conservation and Protection Rally

Cleanliness Drive at Campus

लोकमत

व्याघ्रसंवर्धन काळाजी गरज

गौरव कडू : न्यू आर्ट्समध्ये जागतिक व्याघ्रदिनानिमित्त कार्यक्रम

लोकमत न्यूज नेटवर्क

वर्धा : एकेकाळी भारताला ओळख ज्या प्राण्याने मिळाली होती, त्या वाघांच्या संवर्धनासाठी त्याचा अधिवास संवर्धित करणे प्रत्येकाचे कर्तव्य आहे, असे मनोगत प्रा. वैभवी उघडे यांनी केले.

यसुंधरा निसर्ग कट्टा न्यू आर्ट्स, कॉमर्स अँड सायन्स कॉलेज, पीपल फॉर अॅनिमल्स आणि वनविभागाच्या यतीने संयुक्तरीत्या जागतिक व्याघ्रदिनाच्या निमित्ताने आयोजित कार्यक्रमात त्या योलत होत्या.

यावेळी अमरावतीचे शिक्षणाधिकारी गौरव कडू, पीपल फॉर अॅनिमल्सचे आशीष गोस्वामी, कौस्तुभ गावंडे उपस्थित होते. हव्यास आणि गरजेपोटी जंगलतोड करून

माणसाने आपल्यापुरता मार्ग शोधला. मात्र, त्या जागेवर परंपरेने राहात आलेले प्राणी मात्र बेघर झाले. यातून निसर्गाची अमाप हानी झाली. भविष्यातील परिणाम लक्षात घेऊन अभयारण्य व राष्ट्रीय उद्यानांची निर्मिती करण्यात आली. विशिष्ट क्षेत्र विशिष्ट प्राण्यांसाठी संरक्षित करण्यात आले, कारण तो परंपरेने चालत आलेला त्यांचा अधिवास होता. हा अधिवास संवर्धित करणे गरजेचे आहे, असे मत गौरव कडू यांनी व्यक्त केले.

गेल्या शतकात माणसाने वाघांची अनिर्बंध शिकार केली. जंगलतोड आणि अतिक्रमण करून वाघांच्या अधिवासाचे क्षेत्रही कमी केले. परिणामी अन्नासाठी वाघ जवळच्या वस्त्यांवर हल्ले करू लागले आणि मानव-वाघ संबंध अधिकच बिघडले

झाले. नामशेष होण्याच्या जवळपास असलेल्या वाघांचे जतन गरजेचे असल्याचे मत आशीष गोस्वामी यांनी व्यक्त केले.

या वेळी यकृत्य स्पधार्ही घेण्यात आली यात. वी.एस्सी प्रथम वर्षाची विद्यार्थिनी रुपाली जाधव, तीस वर्षाचा विद्यार्थी अनुज गलाडे तर एम. एस्सी. द्वितीय विश्वजित भगत यांनी अनुक्रमे प्रथम द्वितीय व तृतीय क्रमांक प्राप्त केला. विजेत्या विद्यार्थ्यांचे प्राचार्य डॉ. आशीष ससनकर यांनी कौतुक केले. कार्यक्रमाचे संचालन स्वाती कांबळे हिने केले तर आभार संकेत गोळे याने मानले. कार्यक्रमाच्या आयोजनाकरिता प्रा. इंगोले, प्रा. महल्ले, प्रा. तेलरांधे, प्रा. पेटारे, दिनेश शेठे, अरविंद जाधव आदींनी सहकार्य केले.

सकाळ

वन्यजीव सप्ताहानिमित्त महारॅली

पाणी अडवा, पाणी जिरवाचा संदेश; वेशभूषेतील विद्यार्थ्यांनी वेधले लक्ष सकाळ वृत्तसेवा

वर्धा, ता. ५ : न्यू आर्ट्स, कॉमर्स अँड सायन्स कॉलेज, वनविभाग, बोर राष्ट्रीय व्याघ्र प्रकल्प, बोर पीपल्स फॉर अॅनिमल्स व सामाजिक वनीकरण विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित वन्यजीव सप्ताह २०१८ अंतर्गत शुक्रवारी (ता. पाच) शहरातून वन्यजीव संरक्षण, संवर्धन महारॅली काढण्यात आली.

जिल्हा पोलिस अधीक्षक बसवराज तेली यांनी हिरवी झेंडी दाखवून रॅलीचा प्रारंभ केला. याप्रसंगी उपवनसंरक्षक सुनील शर्मा, उपवनसंरक्षक बोर राहुल गवई, डॉ. आर. जी. भोयर, पीपल्स फॉर अॅनिमल्सचे आशीष गोस्वामी, विभागीय वनाधिकारी एन. डी. जोशी, डॉ. प्रशांत कडवे यांची प्रामुख्याने उपस्थिती होती.

यावेळी डॉ. बसवराज तेली यांनी रॅलीत सहभागी विद्यार्थ्यांना संबोधित करून वन्यजीव व मानव हे परस्परबलंबी असून वन्यजीव संवर्धन करण्यात विद्यार्थ्यांनी पुढाकार घ्यावा, असे आवाहन केले.

पर्यावरण व वन्यजीव संवर्धन प्रदूषण आदी सर्व जिवाळ्यांच्या प्रश्नावर मात करण्याकरिता हा संदेश सर्वतोपरी पोचावा, या हेतूने महाविद्यालय परिसर ते आर्वी नाका, शिवाजी चौक, जी.एम. मोटर्स ते महाविद्यालय परिसरातून रॅली काढण्यात आली.

या रॅलीत भारत माता, राष्ट्रमाता जिजाऊ, छत्रपती शिवाजी महाराज, सावित्रीबाई फुले, ज्योतिबा फुले यांच्या वेशभूषेतील विद्यार्थ्यांनी सर्वांचे लक्ष वेधले. रॅलीत दिंडी, पालखी, लेझीम पथक, ढोल पथक, आदिवासी पथक, पारंपरिक वेशभूषेतील विद्यार्थी सामाजिक वनीकरण विभागाचे

पथक, पीपल्स फॉर अॅनिमल्सचे पथक सर्वांचे लक्ष वेधून घेत होते. महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थ्यांचा हिरवा पोशाख रॅलीचे मुख्य आकर्षण ठरले. यावेळी जगा आणि जंगू झा, पाणी अडवा पाणी जिरवा, वन्यप्राण्यांची संरक्षण करा, झाडे लावा झाडे जगवा अशा घोषवाक्यांनी वातावरणात उत्साह निर्माण केला.

टाळ मूर्देग भजनाच्या निनादाने वन्यजीव, पर्यावरण संरक्षण यांच्याविषयी परिसरात जनजागृती करण्यात आली. लेझीम कौशल्य दाखवून सर्वांचे लक्ष वेधले. छत्रपती शिवाजी महाराजांना चौकात अधिवादन करून रॅली शिवाजी चौकात पोचल्यानंतर मान्यवरांनी माल्यार्पण करून पर्यावरण संरक्षणासंबंधी आपला संदेश नोंदविला. रॅलीत विद्यार्थी मोठ्या संख्येने सहभागी झाले होते.

वर्धा : वन्यजीव सप्ताहानिमित्त शहरात काढण्यात आलेल्या महारॅलीत सहभागी शिक्षक व विद्यार्थी.

लोकमत

वर्धेकरांचे वेधले लक्ष : न्यू आर्ट्स, कॉमर्स अँड सायन्स कॉलेजच्या विद्यार्थ्यांचा सहभाग वन्यजीव सप्ताहानिमित्त महारॅली

लोकमत न्यूज नेटवर्क

वर्धा : न्यू आर्ट्स कॉमर्स अँड सायन्स कॉलेज, वनविभाग, बोर राष्ट्रीय व्याघ्र प्रकल्प, बोर पीपल्स फॉर अॅनिमल्स व सामाजिक वनीकरण विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित वन्यजीव सप्ताह २०१८ अंतर्गत शुक्रवारी शहरातून वन्यजीव संरक्षण, संवर्धन महारॅली काढण्यात आली.

जिल्हा पोलीस अधीक्षक बसवराज तेली यांनी हिरवी झेंडी दाखवून रॅलीचा प्रारंभ केला. याप्रसंगी उपवनसंरक्षक सुनील शर्मा, उपवनसंरक्षक राहुल गवई, डॉ. आर.जी.भोयर, पिपल्स फॉर अॅनिमल्सचे संचालक आशिष गोस्वामी, विभागीय वनाधिकारी एन.डी. जोशी, डॉ. प्रशांत कडवे उपस्थित होते.

यावेळी डॉ. बसवराज तेली यांनी रॅलीत सहभागी विद्यार्थ्यांना संबोधित करून वन्यजीव व मानव हे

वन्यजीव सप्ताहानिमित्त शहरातून काढण्यात आलेल्या महारॅलीमध्ये सहभागी विद्यार्थी व शिक्षकवृंद.

परस्परवलंबी असून वन्यजीव संवर्धन करण्यात विद्यार्थ्यांनी पुढाकार घ्यावा, असे आवाहन केले.

पर्यावरण व वन्यजीव संवर्धन प्रदुषण आदी सर्व जिद्दाळ्याच्या प्रश्नावर मात करण्याकरिता हा संदेश सर्वतोपरी पोहचवावा, या हेतूने महाविद्यालय परिसर ते आर्वी नाका, शिवाजी चौक, जी.एम.मोटर्स ते पुन्हा महाविद्यालय परिसर अशी परिक्रमा या महारॅलीने केली.

या रॅलीत भारत माता, राष्ट्रमाता

जिजाऊ, छत्रपती शिवाजी महाराज, सावित्रीबाई फुले, ज्योतिबा फुले यांच्या वेशभूषेतील विद्यार्थ्यांनी सर्वांचे लक्ष वेधले. रॅलीत दिंडी, पालखी, लेझीम पथक, डोल पथक, आदिवासी पथक, पारंपरीक वेशभूषेतील विद्यार्थी, सामाजिक वनीकरण विभागाचे पथक, पिपल्स फॉर अॅनिमल्सचे पथक सर्वांचे लक्ष वेधून घेत होते. महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थ्यांचा हिरवा पोशाख रॅलीचे मुख्य आकर्षण ठरले. यावेळी जगा

आणि जगू द्या, पाणी अडवा पाणी फिरवा, वन्यप्राण्यांची संरक्षण करा, झाडे लावा झाडे जगवा, अशा घोषवाक्यांनी यातावरणात उत्साह निर्माण केला.

टाळ मुदंग भजनाच्या निनादाने वन्यजीव, पर्यावरण संरक्षण यांच्याविषयी परिसरात जनजागृती करण्यात आली. लेझीम कौशल्य दाखवून सर्वांचे लक्ष वेधले. रॅलीत विद्यार्थी व शिक्षक मोठ्या संख्येने सहभागी होते.

वर्धा

जिल्हा

(वर्धा, हिंगणघाट, समुद्रपूर, सेलु, आर्वी, आष्टी, कारंजा, देवळी)

व्याघ्र संवर्धन काळाची गरज : शिक्षणाधिकारी कडू

प्रतिनिधी / २९ जुलै

वर्धा : माणसाच्या हब्यासापोटी, गरजेपोटी जंगलतोड करून माणसाने आपल्या पुरता मार्ग शोधला. मात्र त्या जागेवर परंपरेने राहत आलेले प्राणी मात्र बेघर झाले. यातून निसर्गाची अमाप हेळसांड झाली. भविष्यातील संभाव्य धोक्याचे परिणाम लक्षात घेऊन अमर्याद व राष्ट्रीय उद्यानांची निर्मिती करण्यात आली. विशिष्ट क्षेत्र विशिष्ट प्राण्यांसाठी संरक्षित करण्यात आली. कारण तो परंपरेने चालत आलेला त्यांचा अधिवास होता. हा अधिवास संवर्धित करणे वन्यजीवांच्या संवर्धनाकरिता गरजेचे आहे, असे मत गौरव कडू यांनी व्यक्त केले.

वसुंधरा निसर्ग क्लब, न्यू आर्ट्स कॉमर्स जेड सायन्स कॉलेज, पीपल्स पॅरर ॲनिमल आणि वन विभागाच्या संयुक्त विद्यमाने जागतिक व्याघ्र दिनाच्या निमित्ताने आयोजित कार्यक्रमात ते बोलत होते. यावेळी प्रमुख पाहुणे म्हणून मंचावर श्री. एन. एच. एस. अमरावतीचे शिक्षणाधिकारी गौरव कडू, पीपल्स कॉर ॲनिमल वर्धाचे अशिष गोस्वामी, कौस्तुभ गावंडे उपस्थित होते.

कार्यक्रमाच्या अध्यक्ष प्रा. वैभवी उघडे

म्हणाल्या की, वाघ हा जंगलाचा राजा अतिशय देखणा प्राणी आहे. आजही या प्राण्याने आपला आवाज रुबाव जपला आहे. कदाचित त्याच्या याच डौलदारपणामुळे रुबावदारपणामुळे तो वारंवार अडचणीत येत असावा. पण यात त्याचा काहीच दोष नसतो वाघचं काय माणूस घगळता सर्व प्राण्यांचं एक अनुकरणीय वैशिष्ट्य म्हणजे खोडी काढल्याशिवाय धोणताही प्राणी

कधीच कुगालाच इजा पोहचत नाही अपवाद फक्त भुकेचा. पण हा निसर्ग नियम आहे तरीही प्राणी वारंवार अडचणीत येतात. यात वाघ अधिकच ! याचे मुख्य कारण म्हणजे झपाट्याने नष्ट होणार वाघांचा अधिवास. तेव्हा एकेकाळी भारताला ओळख ज्या प्राण्याने मिळाली होती त्या वाघांच्या संवर्धनासाठी त्यांचा अधिवास संवर्धित करणे प्रत्येकाचे कर्तव्य आहे, असे

म्हणाल्या.

गेल्या शतकात माणसाने वाघांची अनिर्बंध शिकवण केली शिवाय जंगलतोड आणि अतिक्रमण करून वाघांच्या अधिवासाचे क्षेत्रही कमी केले. परिणामी अन्नासाठी वाघ जवळच्या वस्त्यांवर हल्ले करू लागले आणि मानव - वाघ संबंध अधिकच बिघडले. नामशेष होण्याच्या जवळपास असलेला वाघ जतन करण्याची आवश्यकता निर्माण झाल्याचे मत अशिष गोस्वामी यांनी प्रास्ताविकातून व्यक्त केले. जागतिक व्याघ्र दिनाचे निमित्ताने व्याघ्र संवर्धन व्रळजी गरज या विषयावर यावेळी वक्तृत्व स्पर्धाही घेण्यात आली. यात बी.एस्सी भाग १ ची विद्यार्थिनी रुपाली जाधव, बी.एस्सी भाग २ चा विद्यार्थी अनुज गलाडे तर एम. एस्सी. भाग २ चा विश्वजित भगत यांनी अनुक्रमे प्रथम, द्वितीय व तृतीय क्रमांक प्राप्त केला. सर्व विजेत्या विद्यार्थ्यांचे प्राचार्य डॉ. अशिष ससनकर यांनी कौतुक केले. कार्यक्रमाचे संचालन स्वाती वरंबळे हिने केले तर आमर संकेत गोळे याने मानले. यशस्वीतेसाठी प्रा. इंगोले, प्रा. महल्ले, प्रा. तेल्हाळे प्रा. पेटारे, दिनेश शेते, अरविंद जाधव आदींनी सहकार्य केले.

S.S. Petave
IQAC Co-ordinator
New Arts, Commerce & Science
College, WARDHA

PRINCIPAL
Indraprastha New Arts, Commerce
& Science College, WARDHA.